

Dosarul nr. 2ra-1178/23

2-22031997-01-2ra-22082023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – E. Badan-Melnic

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, A. Braga, V. Mihaila

## ÎNCHEIERE

05 iulie 2024

mun. Chișinău

### Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența

Președinte, judecător

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 07 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de Marcel Smochin, s-a menținut hotărârea din 28 iunie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 04 martie 2022 Marcel Smochin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile aflată pe rolul Judecătoria Chișinău, sediul Centru, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciilor, achitarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei cauzat urmare a lezării drepturilor la examinarea în termenul rezonabil a cauzelor civile.

În motivarea cererii de chemare în judecată Marcel Smochin a indicat că la 11 decembrie 2019 a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei aflate pe rolul Judecătoria Cimișlia, sediul central, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Marcel Smochin privind înlocuirea defunctei Tamara Smochin cu succesorul în drepturi Marcel Smochin și repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

Marcel Smochin a relatat că prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cererea de chemare în judecată înaintată de către Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției a fost repartizată judecătorului Denis Băbălău, care prin încheierea din 20 decembrie 2019, a primit spre examinare cererea de chemare în judecată în procedură contencioasă. Ședința de judecată stabilită pentru data de 03 martie 2020, ora 15:00 a fost amânată din motiv că judecătorul Denis Băbălău s-a îmbolnăvit, motiv pentru care s-a dispus o nouă ședință pentru 07 mai 2020, ora 14:00. O perioadă de nouă luni cauza civilă a rămas fără examinare, iar pe 03 septembrie 2020 reclamantul a depus o cerere de strămutare a cauzei civile de la Judecătoria Chișinău,

sediul Centru la o altă judecătorie, din motiv că nu are încredere în instanța de judecată, iar neîncrederea a fost generată de faptul că în perioada anilor 2018 - 2020 a avut pe rol mai multe cereri împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, care neîntemeiat au fost respinse.

Marcel Smochin a notat că cererea de strămutare a fost înaintată pentru a evita bănuiele de imparțialitate a judecătorilor din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din moment ce acțiunea a fost depusă în anul 2019, având peste 9 luni și examinarea cauzei în fond încă nu începuse, dar potrivit art. 4, alin. (4) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, cererea de chemare în judecată se examinează de instanța de judecată sesizată în cel mult 3 luni de la depunerea sa.

La fel, a invocat că, cererea de chemare în judecată înaintată de Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciilor material și moral a fost repartizată judecătorului Maria Țurcan, iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 februarie 2021 a fost respinsă ca nefondată.

La 11 februarie 2021 a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 februarie 2021, iar pe data de 14 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, reprezentantul lui Marcel Smochin, avocatul Iurie Mihalache, a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe.

Ulterior, la 02 iunie 2021, ora 12:30, a fost examinată cererea de recuzare înaintată completului de judecători de la Curtea de Apel Chișinău, iar în cadrul ședinței de examinare a cererii de recuzare Marcel Smochin a înaintat completului care examina recuzarea o cerere cu solicitarea de abținere de la examinare, dat fiind faptul că în procedura aceluiași complet, a mai fost examinată o recuzare depusă de către Marcel Smochin. Suplimentar, reclamantul a indicat că, a solicitat recuzarea completului pe motiv că au mai examinat o astfel de cerere de recuzare, însă ambele cereri au fost respinse pe motivul că nu este posibil de solicitat recuzarea completului care examinează cererea de recuzare.

Reclamantul a relatat că au urmat ședințele de judecată din 12 mai 2021, ora 12.00 și din 09 iunie 2021. Prin decizia Curții de Apel Chișinău la 09 iunie 2021, s-a respins apelul declarat de Smochin Marcel, s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 februarie 2021.

În opinia reclamantului, atât Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cât și Curtea de Apel Chișinău, au examinat cererea de chemare în judecată și cererea de apel înaintate de către Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției, cu nerespectarea termenului de 3 luni, stabilit în art. 4, din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Smochin Marcel a indicat că de la data depunerii cererii de chemare în judecată - 11 decembrie 2019 și până la data pronunțării deciziei de către Curtea de Apel Chișinău - 9 iunie 2021, s-au scurs 18 de luni, astfel Judecătoria Chișinău, sediul Centru a examinat cauza civilă în decurs de 14 luni, iar Curtea de Apel Chișinău în decurs de 4 luni.

În opinia reclamantului instanța de fond și instanța de apel nu au luat în considerație nivelul de complexitate special al cauzei intentate la cererea de chemare în judecată formulată de către Smochin Marcel, or acțiunea civilă a fost întemeiată în

baza dispozițiile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În favoarea pretenției de reparare a prejudiciului moral, Smochin Marcel a evidențiat reputația sa, în calitate de participant al cauzei civile, cât și incertitudinile cu privire la planificarea deciziilor pentru activitatea viitoare. Acesta a susținut că tergiversarea examinării cauzei civile l-a privat de posibilitățile programării timpului, i-a cauzat sentimente de tulburare emoțională și dezagremente în legătură cu încălcarea drepturilor sale.

La fel, Smochin Marcel a menționat că, suma despăgubirii pe care o pretinde este întemeiată și urmează a fi calculată în corespundere cu prevederile art. 1 Protocolul 1, art. 41 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale, precum și art. 4 din Constituția Republicii Moldova, art. 12, alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă.

În opinia reclamantului instanța de fond urma să aplice prevederile Convenției Europene pentru Drepturile Omului și din considerentul că instanța de fond a neglijat argumentele lui Smochin Marcel, ultimul a fost lăsat în stare de incertitudine, fapt ce justifică acordarea unei despăgubiri morale în mărime de 100 000 lei. Totodată a specificat că, prejudiciul se exprimă prin sentimente de frustrare cauzate de caracterul ilegal al acțiunilor instanței de judecată, comise vădit contrar legislației, manifestate prin sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, sentimente de incapacitate de a se bucura în modul convenit de garanțiile prescrise prin lege, sentimente de frustrare, nedreptate și umilință, dar și prin suferințe psihice suportate în rezultatul tergiversării în examinarea cauzei civile, anxietate cauzată de incertitudinea primirii răspunsului la cererile înaintate, timp și efort consumate în ședințele de judecată de la Judecătoria Chișinău și Curtea de Apel Chișinău, dureri, stresuri, nervozitate, afectarea emoțională, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, hedonizare, limitarea de a se bucura de satisfacții spirituale.

Prin hotărârea din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată depusă de către Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral s-a respins ca neîntemeiată. (f.d. 83,93-105)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel la 14 iunie 2022, în termen, de către Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache. (f.d. 89-92)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 07 iunie 2023 a respins apelul declarat de Marcel Smochin, a menținut hotărârea din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d.190,191-205)

Instanțele de judecată, reținând articolul 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art.1, alin. (2), art.2, alin. (1), art. 4, alin. (1) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, au concluzionat că cererea de chemare în judecată depusă de către Marcel Smochin este neîntemeiată, deoarece s-a constatat cu certitudine că nu există, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen

rezonabil a cauzei aflate pe rolul Judecătoriei Cimișlia, sediul central, violarea dreptul la judecarea într-un termen rezonabil a cauzei.

În acest sens instanțele de judecată au menționat că după primirea în procedură a cererii formulate de Marcel Smochin, la 20 decembrie 2019 a fost fixat un termen de examinare a cauzei care s-a circumscris termenului prevăzut de lege, dar ședința respectivă nu a avut loc din cauze independente de voința părților și a instanței de judecată și anume aflarea judecătorului în concediul medical. Tot, independent de voința părților și instanței de judecată nu s-a desfășurat nici ședința următoare, fixată pentru data de 07 mai 2020, cauza fiind situația pandemică instituită la nivel național. Astfel, instanța de fond stabilind un alt termen de examinare a cauzei pentru data de 09 septembrie 2020, dar examinarea cauzei a fost contramandată la cererile depuse de reclamant privind strămutarea cauzei, incident de procedură care a generat expedierea dosarului la instanța superioară pentru examinarea cererii.

Condiționarea unui nou termen de procedură ca urmare a repartizării repetate a cererii de chemare în judecată după respingerea cererii de strămutare, a rezultat în condițiile în care judecătorul de caz Denis Băbălău a fost promovât în instanța ierarhic superioară. Prin hotărârea din 09 februarie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru s-a respins ca fiind nefondată cererea de chemare în judecată depusă de către Marcel Smochin.

Referitor la examinarea cauzei în ordine de apel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au menționat că nu s-a atestat tergiversări nejustificate, or, prin depunerea cererilor de recuzare, în mod repetat de către reclamant și reprezentantul său au condiționat amânări ale ședinței de judecată a cauzei în ordine de apel.

Instanțele de judecată au reținut că Marcel Smochin a acceptat tacit toate acțiunile întreprinse de către autoritatea judecătorească și părțile implicate în proces, ca ulterior, să înainteze conform Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 prezenta acțiune civilă, care urmărește numai un interes exclusiv pecuniar al reclamantului.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată. (f.d. 208-220)

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt indicate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, menționând că instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, și anume, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

Recurentul a indicat că instanța de fond și instanța de apel nu au luat în considerație faptul că cauza civilă pornită la cererea lui Marcel Smochin manifestă un nivel de complexitate special. Smochin Marcel și-a întemeiat acțiunea civilă în baza dispozițiile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 și nu au ținut cont că dosarul civil s-a examinat cu depășirea evidentă a termenului rezonabil.

Marcel Smochin a susținut că a fost încălcat termenul de judecare a cauzei civile de 3 luni, or de la data depunerii cererii de chemare în judecată 11 decembrie 2019 și până la data pronunțării deciziei de către Curtea de Apel Chișinău 09 iunie 2021, au expirat 18 de luni, iar raportul motivat prezentat de către Ministerului Justiției nu corespunde adevărului și conține date cu totul eronate.

Recurentul a subliniat faptul că, la aprecierea termenului rezonabil de judecare a cauzei, urmează a se ține cont de obligația instanței de a asigura dreptul la un proces echitabil, fapt ce impune exigența respectării procedurii de citare a participanților la

proces și a dreptului la apărare. În acest context, instanțele de fond și apel au constatat eronat că tergiversarea examinării cauzei civile ar fi fost condiționată de circumstanțe obiective, ce nu depind de discreția instanței.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 07 iunie 2023, expediată participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 20 iulie 2023. (f.d. 206)

Recursul declarat de către Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache, la 15 august 2023 este în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Verificând temeiurile recursului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul formulat de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache, este inadmisibil, pentru motivele ce succed.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității recursului constă în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, 15 august 2023.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 15 august 2023, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din analiza recursului declarat de către Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache, rezultă că aceasta a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432, alin.(2) lit. a) și lit. c) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432,alin. (2), lit. a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și lit. c) interpretarea eronată a legii, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers. La fel nu a

stabilit că instanța de apel la examinarea cauzei a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces.

Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 15 august 2023, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit încălcarea normelor de drept procedural.

În acest context, completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În speță, completul de judecată menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a drepturilor recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, completul de judecată reține că argumentele invocate de Marcel Smochin nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Marcel Smochin ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1), (2), art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Iurie Mihalache, împotriva deciziei din data de 07 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă